

BULETINUL STOP VIOLENȚĂ

CENTRUL DE DREPT
AL FEMEILOR

www.cdf.md

nr. 11 (2018)

Buletinul informativ reflectă activitatea Centrului de Drept al Femeilor în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie și față de femei în perioada octombrie - decembrie 2017

CUPRINS:

Activități inedite desfășurate în cadrul Campaniei
„16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen”

Sesiuni de informare în instituții de învățământ

Sesiuni de informare pentru autoritățile publice

Tradiția șezătorilor a fost reînviată la CDF

De sărbători, am pregătit surprize pentru
beneficiarele CDF

Târgul de Crăciun - locul unde fiecare devine mai bun

Forumuri regionale realizate în parteneriat
cu Parlamentul Republicii Moldova

Lecții publice la Orhei și Fălești

Extindem rețeaua polițiștilor formatori

Experții CDF au instruit reprezentanții organelor de drept din
UTA Găgăuzia în prevenirea și combaterea violenței în familie

Judecători, procurori și ofițeri de urmărire penală, mai versați
în a interveni pe cazuri de violență în familie

Angajații penitenciarului Nr. 7- Rusca pregătiți să răspundă
eficient la necesitățile femeilor în detenție

Destine reabilite grație proiectului CDF destinat femeilor în
detenție

Totalizările anului. Activitatea CDF în cifre

Instrumente de lucru mai eficiente pentru lucrătorii medicali și
asistenții sociali

După cinci ani de hărțuire sexuală, viața Anei se împărțea
până la aceste evenimente și după. Doar că după... nu prea
știa cum să trăiască

Noutăți e scurt

Felicitări cu ocazia Sărbătorilor de iarnă

Activități inedite desfășurate în cadrul Campaniei „16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen”

Campania de „16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen” din acest an a fost una deosebită. Pentru prima dată, activitățile planificate de Centrul de Drept al Femeilor au depășit cadrul unor sesiuni de informare și au fost organizate ateliere de creație tematice pentru beneficiarele CDF, lecții publice pentru tinerii din raioane și seminare de instruire pentru reprezentanții organelor de drept. Astfel, în perioada 25 noiembrie - 10 decembrie, aproximativ 560 persoane au aflat mai multe despre gravitatea și specificul fenome-

nului violenței în familie, despre stereotipurile de gen ce sunt răspândite în societatea noastră și care încurajează modul agresiv de comportament și comunicare. Participanții au avut posibilitatea să intervină cu propuneri, să adreseze întrebări și să expună situații de violență în familie, în care nu știu ce să întreprindă și cui să se adreseze. Discuțiile au fost ghidate de fiecare dată de specialiști în domeniu, fie că este vorba despre jurist, psiholog sau experți în egalitatea de gen, fiecare a împărtășit bunele practici din propria experiență.

Sesiuni de informare în instituții de învățământ

Elevii Colegiului Mondostud-Art au aflat mai multe despre tipurile de violență la care sunt expuse victimele abuzului. Cazurile relatate de juristele CDF au captat atenția tuturor, i-au făcut să-și amintească situații din propriul anturaj în care nu au știut cum să acționeze. Sfaturile oferite au fost mai mult decât bine venite, iar în caz de necesitate, acum știu unde se pot adresa.

Natalia Vîlcu, directoarea Centrului de Drept al Femeilor, a discutat cu masteranzii Facultății Asistență Socială și Psihologie, ULIM, un subiect foarte sensibil și actual pentru societatea noastră - "Femeile în detenție și violența în familie". Tema dată a fost punctul de pornire pentru dezbaterile unor aspecte precum: drepturile femeilor, stigmatizarea deținuților, dificultăți de reintegrare după liberare și perpetuarea formelor de violență în familie de la o generație la alta.

La data de 07 decembrie 2017, în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” s-a desfășurat Conferința științifico-practică studentească cu genericul „Viața fără violență: toleranță zero”. Studenții au prezentat lucrări bine documentate, ce tratau subiectul violenței în familie sub diferite aspecte: analiza legislației, discriminarea în bază de gen, intervenția polițistului, implicații psiho-emoționale ale violenței în familie. La conferință au participat profesori, studenții ai Facultății Drept, ai Facultății Securitate Civilă și Ordine Publică și conducerea Academiei. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Centrul de Drept al Femeilor.

Elevilor de la Colegiul Ecologic le-am vorbit despre violența în familie într-un mod mai neobișnuit. Am încercat să venim cu o nouă abordare, de aceea, împreună cu psihologul Sergiu Toma, i-am implicat într-un joc. Fiecare a putut simți cum e să fii "prins" în neputința de a acționa, cum e să vrei să "evadezi" și să nu ai suficientă putere. Prin astfel de activități tinerii învață de ce nu e bine să tolereze violența, prin ce stări trece o victimă a violenței în familie, de ce unii ajung să agreseze și alții să tolereze. De asemenea, pentru a face față situațiilor tensionate, tinerii trebuie ajutați să dezvolte abilități precum comunicarea asertivă, capacitatea de a negocia și argumenta propria poziție. În acest sens, educația rămâne a fi cheia spre a crește o generație ce nu va accepta violența în familie ca pe o normalitate.

Sesiuni de informare pentru autoritățile publice

La solicitarea Consiliului Raional Ialoveni, CDF a organizat o serie de întâlniri cu asistenții sociali și polițiștii din raion. Pe lângă faptul că a fost prezentată activitatea Centrului și serviciile la care pot apela victimele violenței în familie, am reușit să inițiem discuții referitor la dificultățile întâmpinate de specialiști. Dacă în cazul poliției, lucrurile sunt mai clare, fiind aprobate instrucțiuni pe intervenție, atunci în cazul asistenților sociali, procedura de intervenție nu este reglementată cu aceeași rigurozitate. Specialiștii simt necesitatea seminarelor de instruire, precum și consolidarea capacităților de intervenție a echipelor multidisciplinare.

În cadrul Campaniei "16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen" au participat la o sesiune de informare și membrii Departamentului Trupelor de Carabinieri. Ne-a bucurat interesul manifestat pe durata discuțiilor. Deși inițial, violența în familie, pare un subiect în care fiecare are propriul adevăr, confirmat de experiența și cunoștințele individuale, în momentul în care sunt prezentate și analizate cazuri din practica Centrului, lucrurile nu mai par atât de simple, iar stereotipurile sunt cel puțin puse la îndoială.

Campania „16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen”

Tinerii de la Unitatea Militară 1001, a Departamentului Trupelor de Carabinieri au aflat mai multe despre Campania „16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen”. Juristele Centrului de Drept al Femeilor, Daniela Josanu și Violeta Andriuța, i-au provocat la

o discuție despre formele de violență, stereotipuri și modul în care este perceput abuzul în societatea noastră. Ne-a bucurat să-i găsim interesați și implicați cu întrebări în dialogul lansat.

Tradiția șezătorilor a fost reînviată la CDF

Într-o atmosferă caldă și prietenoasă, cu muzică și discuții de suflet, beneficiarele CDF au avut posibilitatea să participe la trei șezători, mai nou ateliere de creație. Ghidate de talentata Natalia Șevcenko, doamnele, unele însoțite și de copii, au confecționat huse pentru ochelari, păpuși și suport pentru ace. Deși un pic sinchisite și sceptice că vor reuși, când au văzut că piesă cu piesă, lucrurile prind contur, au devenit mai bine dispuse, se încurajau și dădeau sfaturi cum mai bine să coase, să lipească, să asorteze culorile. În câteva ore au putut experimenta lucruri noi și s-au detașat de grijile cotidiene. Au fost trei zile petrecute diferit, trei zile în care femeile au depănat amintiri, au povestit istorii hazlii, au împărtășit vise și au recăpătat optimismul de altădată.

CDF va continua această inițiativă, pentru că aici înveți nu doar a confecționa, ci înveți, de asemenea, să cânti, să râzi, să împărtășești griji și îți liniștești sufletul.

De sărbători, am pregătit surprize pentru beneficiarele CDF

Moș Nicolae a ajuns și în familia Mariei, mamă a trei copii, care a decis să nu mai tolereze violența în familie, a fugit disperată din casa soțului agresor, a înaintat cerere de divorț și acum depune efort să construiască o viață mai bună și sigură pentru copiii ei. A reușit să se angajeze și să găsească chirie pentru ea și cei trei copii. La CDF a primit suportul de care a avut nevoie. Pe lângă consilierea juridică de care a beneficiat, organizația noastră a ajutat-o să achiziționeze cantitatea de lemne necesară pentru perioada rece a anului, iar cu sprijinul prietenilor CDF au fost colectate bunuri pentru ea și copiii. Acum se bucură că întâmpină sărbătorile în liniște și pace.

Totodată aducem sincere mulțumiri Comaniilor Maicom și VIS pentru susținere. Și în acest an am reușit să pregătim cinzeci de pachete cu mici surprize pentru beneficiarele centrului și copiii acestora. Aceste colaborări sunt dovadă că lucrurile frumoase se întâmplă atunci când ne unim eforturile pentru un bine comun. Mulțumim!

Târgul de Crăciun - locul unde fiecare devine mai bun

Tradițional, an de an, în ajunul Sărbătorilor de Iarnă, Clubul Internațional al Femeilor din Moldova organizează unul dintre cele mai calde și frumoase Târguri de Crăciun. Într-o atmosferă familială, beneficiarele Centrului de Drept al Femeilor au participat alături de membrii Coaliției Naționale „Viață fără violență în familie” la expoziția cu vânzare organizată în cadrul evenimentului. Femeile supraviețuitoare violenței în familie au pregătit mici surprize pentru fiecare. Vizitatorii au putut procura hăinuțe

pentru bebeluși, poșete, torbițe și bijuterii confecționate manual. Socializarea cu alți participanți a permis fetelor să stabilească noi contacte și parteneriate de colaborare.

Banii colectați în cadrul evenimentului sunt donați unor cauze umanitare, fiind investiți în procurarea echipamentului sau destinați pentru dezvoltarea unor proiecte în parteneriat cu organizațiile non-profit. Anul trecut, CDF a fost unul dintre beneficiarii fondurilor colectate. Astfel, avem posibilitatea să implementăm un proiect de abilitare economică a femeilor ce au suferit de violență în familie.

Forumuri regionale realizate în parteneriat cu Parlamentul Republicii Moldova

În perioada 16 octombrie – 04 decembrie 2017, membrii Parlamentului și reprezentanți ai societății civile, printre care și Centrul de Drept al Femeilor au desfășurat nouă Forumuri regionale dedicate prevenirii și eliminării violenței în familie și în școală. Publicul, format preponderent din elevi, a demonstrat că își cunosc foarte bine drepturile și știu să-și argumenteze poziția. Sunt copii ce nu gândesc în stereotipuri și totodată extrem de bine ancorați în realitatea Republicii Moldova. Totodată, reprezentanți ai poliției, asistenți sociali și medici din localitățile în care au avut loc discuțiile, au prezentat activitățile de informare și monitorizare ce le-au desfășurat pe parcursul anului, au venit cu sugestii de îmbunătățire a modului de intervenție a echipelor multidisciplinare în situațiile de violență în familie, iar profesorii au evidențiat, în mod special, necesitatea psihologilor în școli.

Echipa Centrului a vorbit tinerilor despre particularitățile violenței în familie, serviciile de care pot beneficia victimele violenței atunci

când se adresează după suport la CDF, despre stereotipuri de gen ce favorizează violența în familie, dreptul copilului de a fi protejat împotriva violenței și de a trăi într-un mediu

securizat și un în ultimul rând cum pot acționa dacă sunt martori sau sunt expuși unor acte de violență.

Cei 277 de participanți au apreciat modul în care a fost expusă informația, prezența experților în domeniu și posibilitatea de a interacționa cu anumiți actori importanți. Ei au

susținut inițiativa de a continua desfășurarea unor activități asemănătoare în mai multe localități din țară, cu participarea părinților, a profesorilor, a medicilor, psihologilor,

asistenților sociali. Forumurile s-au ținut în raioanele Leova, Cantemir, Cimișlia, Hîncești, Nisporeni, Ialoveni, Anenii Noi, Drochia și Ceadră Lunga.

Lecții publice la Orhei și Fălești

Aproximativ 80 tineri, fete și băieți, din Orhei și Fălești au avut parte o zi mai puțin obișnuită. Împreună cu specialiștii UNFPA Moldova și Centrul de Drept al Femeilor, aceștia au discutat despre rolurile de gen și măsurile de prevenire a violenței în bază de gen, despre modul în care este văzută femeia în societatea noastră, ce roluri îi sunt atribuite și cum stereotipurile perpetuează inegalitatea de gen. Discuțiile i-au scos din zona de confort și i-a provocat la reflecție.

„Subiectul abordat a fost unul care m-a sensibilizat. În societatea de astăzi trebuie să discutăm cât mai mult despre egalitatea de gen, despre femei și bărbați, despre drepturile lor. Pentru mine a fost surprinzător să aflu că multe femei își limitează singure din drepturi, susținând că unele merită să fie bătute. La școală discutăm doar la educația civică aceste subiecte, însă e foarte puțin”. Este părerea lui Nichita Chetraru, elev la Liceul Teoretic "Alecă Russo", din orașul Orhei.

Tinerii au fost implicați în sesiuni interactive, jocuri de rol și analiză de cazuri ce i-a ajutat să identifice stereotipurile de gen, să conștientizeze efectele negative ale inegalității, să adopte noi atitudini și să se implice activ pentru a promova egalitatea de gen în rândurile semenilor.

Extindem rețeaua polițiștilor formatori

În perioada 5-6 decembrie curent, aproximativ 30 de reprezentanți ai organelor de drept din Chișinău, Găgăuzia, Bălți, Orhei, Călărași, Drochia, Rîșcani, Căușeni și Hîncești, au participat la un curs de formare formatori în domeniul prevenirii și combaterii violenței în

familie, susținut de o echipă de formatori naționali.

Polițiștii instruiți în bunele practici de răspuns la fenomenul violenței, urmează să instruiască la rândul lor alți ofițeri de poliție din întreaga țară pentru a îmbunătăți aplicarea legii și soluționarea cazurilor de violență.

Cursul de formare de formatori pentru ofițerii de poliție din Moldova a fost organizat cu sprijinul oferit de Misiunea OSCE în Moldova și face parte dintr-un efort mai larg al Centrului de Drept al Femeilor și partenerilor săi, care include, de ase-

menea, elaborare de resurse, cum ar fi suportul de curs, ghid practic privind intervenția eficientă a poliției, îndrumar pentru ofițerii de poliție etc.

Atelierul este realizat de CDF în parteneriat cu Inspectoratul General al Poliției și cu suportul OSCE Moldova.

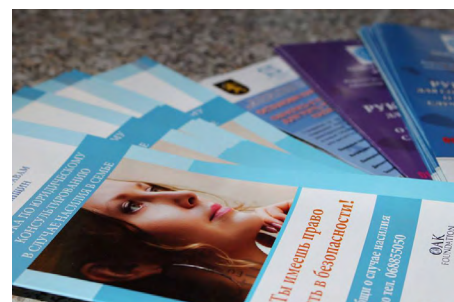

Expertii CDF au instruit reprezentanții organelor de drept din UTA Găgăuzia în prevenirea și combaterea violenței în familie

În premieră, 22 de ofițeri de poliție și 4 avocați publici din UTA Găgăuzia, au participat în perioada 16 - 17 noiembrie la un training desfășurat la Comrat, privind bunele practici de intervenție în cazurile de violență în familie.

Cursul a fost susținut de o echipă de formatori naționali cu o bogată experiență de instruire și pledoarie împotriva fenomenului violenței în familie. Participanții și-au îmbunătățit competențele cu privire la investigarea eficientă și promptă a cazurilor de violență în familie, aplicarea măsurilor de protecție a victimelor pentru a beneficia de asistență complexă.

Biceva Tatiana, inspector superior în cadrul Direcției protecția copilului a Inspectoratului de Poliție Ceadâr-Lungă, descrie participarea la training ca fiind una activă și foarte utilă. „Instruirea îmbină foarte bine aspectele teoretice și practice. Sunt discutate și analizate cazuri reale. Astăzi am fost învățați nu doar să aplicăm corect instrucțiunile de intervenție, dar și să analizăm situația de violență din diferite perspective: cine este victima, cine este agresorul, să-i privim dincolo de stereo-

tipurile pe care le avem. Atât victima cât și agresorul sunt în primul rând oameni ce au nevoie de ajutor”, susține Tatiana.

„În cadrul parteneriatului cu IGP, CDF a susținut pe parcursul ultimilor ani instruirile ofițerilor de poliție din țară, ne bucură faptul că astăzi

suntem la Comrat și putem împărtăși bunele practici de intervenție la cazurile de violență. Fiecare polițist a primit o broșură ce include Instrucțiunile metodice privind intervenția poliției în prevenirea și combaterea cazurilor de violență în familie, în limba rusă, fapt ce le va permite să aplice corespunzător legislația în vigoare”, a specificat Eleonora Grosu, Coordonatoare programe la CDF.

Atelierul a fost realizat în parteneriat cu ONG-ul „Vesta”, o asociație formată din șapte organizații de femei ce activează în UTA Găgăuzia, cu suportul financiar al Misiunii OSCE în Moldova și Fundației OAK. Evenimentul face parte dintr-o serie de instruirii ce au drept scop îmbunătățirea capacității reprezentanților organelor de drept de a interveni în cazurile de violență în familie.

Judecători, procurori și ofițeri de urmărire penală, mai versați în a interveni pe cazuri de violență în familie

În perioada 30 noiembrie - 1 decembrie, Centrul de Drept al Femeilor a desfășurat seminarul - "Implementarea legislației Republicii Moldova cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie", destinat judecătorilor, procurorilor

și ofițerilor de urmărire penală, din întreaga republică. În cadrul seminarului, tematicile abordate au vizat cauzele violenței în familie, traumele și nevoile victimei, iar psihologul Carolina Trigub a explicat miturile și stereotipurile ce persistă în societate,

referitor la egalitatea de gen și violența în familie.

Despre aplicarea măsurilor de protecție și probleme ce apar la judecarea în instanță a infracțiunilor de violență în familie au fost dezbătute cu Maria Ghervas, Judecător, Curtea Supremă de Justiție și nu în ultimul rând, avocata Arina Țurcan a expus aspectele de drept penal în prevenirea și combaterea violenței în familie; cum are loc investigarea cazurilor, jurisprudența CtEDO, protecția și asistența victimelor în cazurile de violență în familie.

Instruirile au fost organizate în parteneriat cu Institutul Național al Justiției și cu susținerea Ambasadei SUA în Moldova și Misiunea OSCE.

Angajații penitenciarului Nr. 7- Rusca, pregătiți să răspundă eficient la necesitățile femeilor în detenție

Angajații Penitenciarului Nr. - 7 Rusca au participat la un atelier de consolidare a cunoștințelor privind necesitățile speciale ale femeilor în detenție, organizat de CDF cu sprijinul Biroului de Cooperare al Elveției în Moldova. Psihologii Sergiu Toma și Victoria Captari și avocata Arina Țurcan au vorbit participanților despre drepturile și necesitățile femeilor în detenție, în special a supraviețuitoarelor violenței; despre stările emoționale prin care trece o persoană expusă unei situații traumatice; despre etichetările pe care suntem tentați să le atribuim. Au fost analizate cazuri reale și revizuite practicile existente de intervenție și modul în care acestea se racordează la standardele internaționale.

"Seminarul ne-a făcut să vedem lucrurile dintr-o perspectivă mai amplă, cu soluții concrete adaptate la fiecare deținută. A fost nou și util să aflu despre stările psihologice prin care trece o deținută. Nu întotdeauna se iau în calcul trăirile emoționale ale acestor femei până ajung să se adapteze la regimul din penitenciar. Totodată este important să conlucrăm cu organizațiile societății civile pentru a soluționa probleme ce ne depășesc posibilitățile", ne-a precizat Maria Crivencov, asistentă socială în cadrul Penitenciarului Nr.-7.

Atelierul a fost organizat în contextul implementării proiectului „Sporirea accesului la justiție, asistență juridică și sprijin psihologic pentru femeile în detenție”, demarat de De-

partamentul Instituțiilor Penitenciare și CDF și susținut financiar de Biroului de Cooperare al Elveției în Moldova. Proiectul își propune să abiliteze femeile din penitenciar prin asigurarea accesului la informații cu privire la drepturile lor, la consiliere juridică, suport psihologic, precum și creșterea gradului de conștientizare a angajaților din penitenciar cu privire la necesitățile speciale ale femeilor deținute.

Destine reabilitate grație proiectului CDF destinat femeilor în detenție

Numărul tot mai mare al femeilor aflate în detenție are un impact negativ nu doar asupra femeilor și familiilor acestora, în special a copiilor, ci și asupra întregii societăți. E timpul să ne punem întrebarea: Cum poate fi îmbunătățită situația? Ce putem face?

Statisticile demonstrează că prezența violenței pe întreg ciclul vieții femeii, fie în copilărie, fie la vârsta maturității sau la vârstă mai înaintată, este unul din factorii principali care le face pe femei să ajungă în detenție.

În 2017, CDF cu sprijinul Biroului de Cooperare al Elveției în Moldova în parteneriat cu Departamentului Instituțiilor Penitenciare (DIP) a pilotat proiectul „Sporirea accesului la justiție, asistență juridică și sprijin psihologic pentru femeile în detenție.” Acest proiect ne-a permis să contribuim la abilitarea femeilor din detenție, să le asigurăm acces sporit la informații cu privire la drepturile lor, să le oferim consiliere juridică, inclusiv reprezentare în instanță și nu în ultimul rând suport psihologic.

Un mare succes este conlucrarea echipei CDF cu angajații penitenciarului, care au fost sensibilizați cu privire la nevoile speciale ale femeilor deținute și care au un rol crucial

pentru determinarea femeilor deținute să construiască o viață nouă, o viață în siguranță.. Am contribuit prin activitățile realizate, la creșterea gradului de conștientizare a cadrelor din penitenciar cu privire la drepturile femeilor deținute și nevoile lor speciale. Angajații penitenciarului Rusca, au fost familiarizați cu standardele și normele internaționale și recomandările cu privire la necesitatea integrării dimensiunii de gen în penitenciar. În cadrul instruirii, lucrând în comun asupra studiilor de caz, specialiștii CDF și angajații penitenciarului au reușit să vină cu o abordare complexă în a răspunde necesităților speciale a deținuților, determinate de vulnerabilități precum: sănătatea mentală, adicții, vârstă, dezabilități, etnie, etc.

Dacă ar fi să totalizăm, grație activităților proiectului am reușit să fie auzite vocile femeilor în detenție, femeile au beneficiat de acces sporit la justiție și vor putea și după liberare să beneficieze de sprijinul și asistența oferită de Centrul de Drept al Femeilor. Mai sunt încă multe de făcut, pentru a stabili condiții mai bune, mai sigure și mai sensibile la dimensiunea de gen în detenție, pentru a reduce consecințele negative ale detenției asupra femeilor, pentru a micșora numărul femeilor în detenție.

Dacă ar fi să trecem în revistă principale realizări, pe parcursul anului 2017 am reușit să asistăm un număr impunător de femei:

77 au beneficiat de asistență juridică

3 femei au fost asistate în procesul de examinare a cererilor privind liberarea condiționată înainte de termen

2 în procesul de examinare a recursului la Curtea Supremă de Justiție, într-un caz recursul a fost admis și cauza trimisă la rejudecare

2 sunt în procesul de inițiere a procedurii de revizuire

2 în procesul de examinare a cauzelor de decădere din drepturi părintești

2 beneficiare au reușit să își recupereze dreptul asupra spațiului locativ datorită implicării avocatului CDF

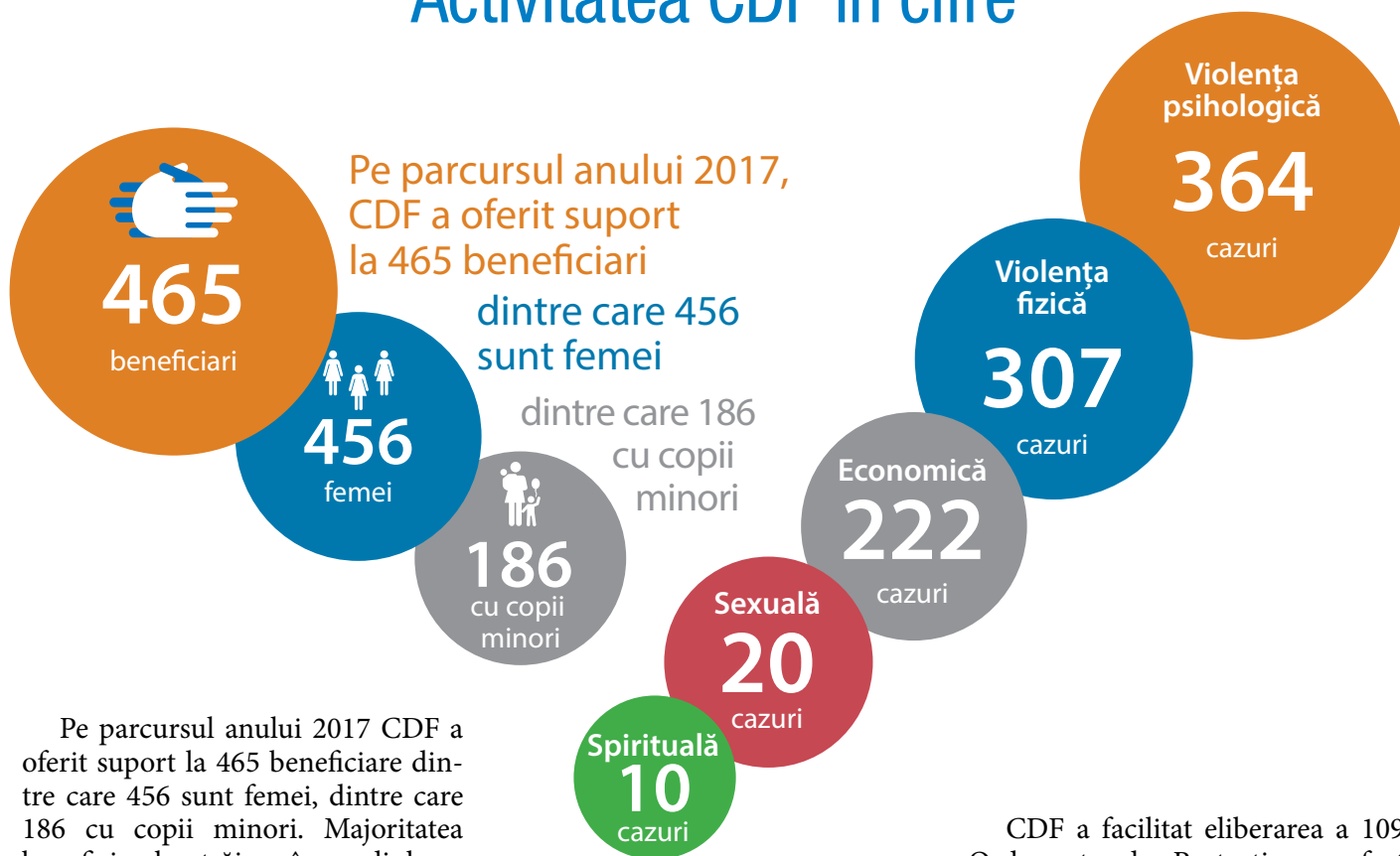
5 beneficiare, datorită implicării avocatului CDF, au obținut asistență juridică garantată de stat din partea OT Chișinău.

7 din 10 mame care aveau impedimente în comunicarea cu copii lor au reușit să își vadă copiii. CDF a facilitat vizitele copiilor în penitenciar

17 femei au beneficiat de ședințe de consiliere psihologică și au reușit să facă față experiențelor traumatice, au recâștigat încrederea în propriile forțe

TOTALIZĂRILE ANULUI

Activitatea CDF în cifre

Pe parcursul anului 2017 CDF a oferit suport la 465 beneficiare dintre care 456 sunt femei, dintre care 186 cu copii minori. Majoritatea beneficiarelor trăiesc în mediul urban – 338 și 127 în mediul rural. Cel mai des întâlnit tip de violență este violența psihologică – 364, urmează cea fizică cu 307, economică în 222 cazuri, violență sexuală în 20 cazuri, iar spirituală în 10.

Statistica ne demonstrează că cel mai des suferă de violență în familie femeile cu vârsta cuprinsă între 25 și 44 ani și doamnele în vârstă de 65 ani și mai mult.

CDF a facilitat eliberarea a 109 Ordonanțe de Protecție, au fost înaintate 39 cauze penale, 12 cauze contravenționale și 21 cauze civile - de desfacere a căsătoriei, de stabilire a domiciliului copiilor minori, precum și un caz de decădere din drepturile părintești.

Instrumente de lucru mai eficiente pentru lucrătorii medicali și asistenții sociali

Lucrători din domeniul medical și reprezentanți ai Direcțiilor asistență socială și protecție a familiei au participat la un atelier de lucru cu scopul de a revizui și îmbunătăți instrucțiunile de lucru în cazurile de violență în familie. Discuțiile au vizat proceduri de identificare, evaluare, documentare și raportare a cazurilor de violență în familie. Fiecare grup de lucru a listat o serie de recomandări ce ar îmbunătăți intervenția multidisciplinară în situații de abuz. De exemplu, asistenții sociali, la capitolul Evaluarea și ma-

nagementul riscului, au propus să fie elaborat un formular în care să fie enumerați factorii de risc, istoricul cazului de abuz, incidente anterioare, posibilitatea de a colecta informație ce ar fi utilă în a identifica profilul psiho-emoțional al agresorului, convocarea echipei multidisciplinare. Sunt doar câteva recomandări ce urmează să fie sistematizate, completate și înaintate spre aprobare pentru a fi incluse în instrucțiuni de lucru.

Aceste ajustări permit specialiștilor să lucreze coordonat și să intervină în cel mai optim mod.

După cinci ani de hărțuire sexuală, viața Anei se împărțea până la aceste evenimente și după. Doar că după... nu prea știa cum să trăiască

Hărțuirea sexuală rămâne a fi, de regulă, greu de probat juridic, deoarece asemenea cazuri sunt privite mai mult ca o problemă de percepere și interpretare a unor comportamente. Din momentul săvârșirii infracțiunii până la condamnarea persoanei, victimele se confruntă cu o serie de încălcări ale drepturilor lor, abordări preconcepute, stereotipuri, intimidări, acțiuni discriminatorii. Aceste încălcări descurajează victimele să susțină plângerile până la capăt, fiind de cele mai multe ori nevoite să cedeze prin retragerea plângerilor.

De obicei procesele de judecată durează ani la rând, iar victima este nevoită să meargă de la o instanță la alta ca să-și facă dreptate. Același drum l-a făcut și Ana, care a fost supusă hărțuirii sexuale timp de cinci ani, iar alții trei au trecut până a fost recunoscută vinovăția inculpatului. Nu a fost simplu, însă cu suportul avocatei CDF, cazul are un final fericit.

Totul a început în 2008 când l-a cunoscut pe Andrei, un coleg de serviciu. Inițial au stabilit o relație de prietenie, luau prânzul împreună, le plăcea să discute, mergeau în deplasări împreună cu alți colegi. Andrei, deși era căsătorit și avea doi copii, susținea că lucrurile demult nu mai merg bine între ei doi și se îndreaptă spre un divorț. În 2009, după ce Ana și-a sărbătorit ziua de naștere alături de colegii de servi-

ciu, Andrei a ajutat-o să ducă florile și cadourile acasă. În acea seara, fiind în stare de ebrietate, au întreținut relații sexuale. La scurt timp după acea zi, din străinătate a decis să se întoarcă prietenul și viitorul soț al Anei, Igor. Acesta a fost punctul în care lucrurile au luat o altă direcție. Ana a decis să încheie orice comunicare cu Andrei. A hotărât să nu mai iasă la întâlniri cu el, îi refuza cadourile, nu-i răspundea la apeluri, tot ce-și dorea era să-și continue viața liniștit alături de Igor. Atunci a început șantajul. Zeci de mesaje denigratoare și umilitoare erau trimise în adresa viitorului soț. „O să te distrug”, „ești un cerb și un prost”, „las-o să plece, fata aceasta nu e pentru tine”, „nu te bucura, aceasta nu este fiica tă”. Cu cât Ana încerca să se îndepărteze mai mult, cu atât amenințările erau mai dure. Andrei îi promitea că îi va înscena soțului diverse crime, că îi va strecura droguri sau o bombă în mașină, că va povesti tuturor despre relația pe care au avut-o.

De frică că aceste lucruri într-adevăr se vor întâmpla, Ana ceda și se întâlnea pe ascuns cu Andrei. Lui Igor, care între timp i-a devenit soț, îi era frică să-i povestească, deși acesta deja intuia că se petrece ceva straniu cu soția sa. „Ea recepționa mesaje, le citea, după care era mereu stresată. Apoi devenea deprimată. Nu-și dorea nimic de la viață. Plângea într-una”, ne mărturiște Igor. Într-o zi, femeia nu a mai rezistat, mai ales că amenințările au

continuat și când Ana era însărcinată, și după nașterea copilului. I-a povestit soțului întreaga istorie, cum a început totul, de ce primește mesajele de amenințare și că este o persoană care vrea să le facă rău. Așa au ajuns să denunțe acțiunile lui Andrei la poliție. A fost pornit un dosar penal pentru hărțuire sexuală. Prima instanță a pronunțat o sentință de achitare, din motivul că acțiunile inculpatului nu constituie infracțiune, deși probele acumulate și evaluarea psihologică indicau clar că femeia continua să sufere și să fie afectată emoțional. Ana se simțea stăpânită de frică, singurătate, furie, dorința de a se auto-pedepsi și chiar de a depăși situația prin moarte. Viața ei se împărțea până la aceste evenimente și după. Doar că după... nu prea știa cum să trăiască. Se simțea dezgolită, împovărată, umilită, fără dreptul de a pretinde la fericire și de a iubi.

Sentința pronunțată de către instanța de fond a fost contestată la Curtea de Apel, apoi la Curtea Supremă de Justiție, ca într-un final, după 3 ani de drumuri împărțite între o judecătorie și alta, între audieri, expertize psihiatrice, acumulare de probe, rejudecarea cauzei, avocata Anei, a reușit în decembrie 2017 să obțină o hotărâre definitivă și irevocabilă privind recunoașterea vinovăției pentru hărțuire sexuală, condamnatul fiind obligat să achite despăgubiri morale.

NOUTĂȚI PE SCURT

Având în vedere că statistica CDF ne arată că tot mai multe persoane în etate se confruntă cu situații de violență în familie, am mers să discutăm despre acest fenomen cu beneficiarii Centrului de zi - Neoumanist, destinat persoanelor în etate. Am prezentat serviciile juridice și psihologice pe care le putem oferi celor ce au de suferit în urma violenței în familie. Mulți ne-au mărturisit că au fost sau continuă să fie supuși violenței, că și-au pierdut speranță și nu mai știu la cine pot apela. De cele mai multe ori chiar rudele apropiate sau copii îi maltratează, iar bătrâneii nu îndrăznesc să meargă împotriva lor. Am promis că ne întoarcem de fiecare dată când vom avea solicitări și că ne pot apela în orice moment pentru a cere sfatul unui jurist. Le mulțumim pentru primirea caldă. Cu siguranță, este începutul unei frumoase colaborări.

Membrii Coaliției Naționale „Viață fără violență în familie” au făcut un apel către autoritățile publice să întreprindă acțiuni concrete și imediate pentru a combate efectiv violența față de femei. Apelul a fost înaintat în cadrul Dialogului public „Tu nu ești singură. Uniți pentru eliminarea violenței față de femei” care a avut loc la Chișinău și s-a desfășurat în cadrul Campaniei globale de eliminare a violenței față de femei

și fete. Evenimentul a început cu o piesă de teatru ce ilustrează istoria unui caz clasic de violență în familie, prin care eroina relatează drumul pe care îl face de la un specialist la altul pentru a primi ajutor și cum se ciocnește de un sistem, pe alocuri, inert la suferința oamenilor. Coaliția va monitoriza modul în care acțiunile asumate de autoritățile prezente la eveniment vor fi realizate.

Coordonatoarea Serviciului specializat pentru asistența victimelor violenței în familie, Daniela Josanu, de la CDF, a participat la seminarul regional „Abilitarea economică, socială și politică a femeilor”. Seminarul ce s-a desfășurat la Bratislava, în perioada 20-26 noiembrie 2017, constituie o bună oportunitate de a studia experiența internațională și de a prelua bunele practici în domeniul egalității de gen; prevenirea și eliminarea violenței față de femei; cum funcționează conceptul „egalității de gen” pe piața muncii, în domeniul antreprenorial și în politică. Tehnicile de abilitare economică, eficiente în alte state, precum Georgia, vor fi analizate și adaptate necesităților beneficiarelor CDF și implementate în proiectele desfășurate de organizație.

Ofițerii de urmărire penală sărbătoresc anual, la data de 10 noiembrie, Ziua profesională. Cu această ocazie, Centrului de Drept al Femeilor i-a fost decernată Diplomă de Mulțumire pentru colaborare de durată și cu impact. Le adresăm partenerilor noștri, sincere felicitări pentru

profesionalismul și devotamentul cu care acționează, cu respect pentru lege și cetățeni.

Centrul pentru Jurnalism Independent a organizat cea de-a 23-a ediție a Galei „Jurnaliștii anului”. În acest an, Centrul de Drept al Femeilor a avut onoarea să decerneze Premiul pentru cel mai bun Blog, Elenei Robu. Felicitări câștigătorilor. Perseverență și inspirație, vă dorim!

Pentru a ajuta cât mai multe victime ale violenței în familie, colaborarea CDF cu inspectorii de poliție este una crucială. De data aceasta am vizitat IP Centru, unde am fost întâmpinate cu deschidere și căldură. Am discutat despre practicile pozitive de referire a victimelor violenței în familie, dar și aspecte ce merită îmbunătățite, pentru a oferi sprijinul adecvat victimelor și să diminuăm amploarea fenomenului violenței în familie. Întâlnirea cu întreg efectivul IP Centru a fost însoțită de întrebări practice și actuale cu care se confruntă inspectorii de poliție în activitatea de pe teren. Juristele CDF au încurajat polițiștii să apeleze cu încredere la serviciile organizației noastre, deoarece doar prin eforturi comune, intervențiile pot fi maxim eficiente.

"Toate visele tale se pot implini daca ai curajul sa le urmezi" - Walt Disney.

Cu prilejul frumoaselor sarbatori de iarna, Va adresam sincere urari de sanatate, energie nesecata și prosperitate. Anul 2018 sa va ghideze spre cele mai frumoase realizari si sa fie incununat cu succese remarcabile in activitatea pe care o realizati. Va multumim pentru ca sunteti alaturi de noi in sustinerea drepturilor femeilor in Moldova!

Sarbatori fericite alaturi de cei dragi!

Echipa Centrului de Drept al Femeilor

*Grăciun
FERICIT ȘI
La Mulți ani!*

Realizat manual de beneficiarele si angajatii CDF

Cine suntem noi?

Asociația Obștească "Centrul de Drept al Femeilor" (în continuare - CDF) este o organizație non-guvernamentală înregistrată în anul 2009.

Scopul CDF este de a asigura drepturile femeilor din perspectiva de gen, atât în timpul procesului de elaborare, cât și de aplicare a legii. CDF desfășoară activități de prevenire și combatere a violenței în familie, acordă asistență directă juridică și psihologică victimelor violenței în familie. CDF pledează pentru statutul egal între femei și bărbați în viața publică și privată și este un partener credibil al guvernului și societății civile și participă la elaborarea politicilor publice.

CDF asigură Secretariatul Coaliției Naționale "Viața fără Violență în Familie" (în continuare Coaliția Națională).

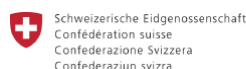
Coaliția Națională cuprinde 22 organizații non-guvernamentale și instituții publice care activează în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie și față de femei.

DATE DE CONTACT:

Centrul de Drept al Femeilor (CDF)
Str. Sfatul Țării 27, oficiu 4
MD 2012, Chișinău,
Republica Moldova
Tel/fax: (+373) 22 237 306
Mobil: (+373) 68 855 050

Buletinul apare cu sprijinul financiar al
Fundației OAK și al Guvernului Suediei

PARTENERI

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC
Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare

Rule of Law Institutional
Strengthening Program (ROLISP)

DIRECȚIA MUNICIPALĂ
PENTRU PROTECȚIA
DREPTURILOR COPILULUI

